



**SVENSKT NÄRINGSLIV**

Finansdepartementet

103 33 Stockholm

Cc:

Justitiedepartementet

Näringsdepartementet

Vår referens/dnr:

Er referens/dnr:

Fi2017/04041/S3

2018-03-12

## Remissvar

### Skatteverkets promemoria Några frågor om arbete mot skattebrott

#### **Inställning och inledande anmärkningar**

Svenskt Näringsliv avstyrker förslagen. Promemorian har sådana brister att den inte kan läggas till grund för lagstiftning.

Svenskt Näringsliv har inte upptagits bland remissinstanserna avseende ovan nämnda promemoria. Svenskt Näringsliv finner detta anmärkningsvärt med tanke på de potentiellt stora konsekvenser för skattskyldiga som ett genomförande av promemorians förslag kan få.

Promemorian berör bl.a. mycket integritetskänsliga frågor om sekretessgenombrott mellan Skatteverkets brottsbekämpande verksamhet och andra delar av verksamheten. Mot bakgrund av frågans karaktär är det inte acceptabelt att förslag på detta område enbart baseras på en promemoria från Skatteverket. Frågan borde ha utretts i normal ordning inom ramen för en offentlig utredning, så att andra intressenter hade kunnat ge synpunkter redan på förslagsstadiet.

Mot bakgrund av den korta tid som stått till förfogande har Svenskt Näringsliv inte haft möjlighet att göra en djupare analys av promemorians förslag. Vi kan därför endast ge några övergripande kommentarer.

#### **Uppgiftslämnande mellan verksamhetsgrenar**

I promemorian föreslås bestämmelser om utlämnande av uppgifter mellan Skatteverkets brottsbekämpande verksamhet och andra verksamhetsgrenar inom Skatteverket, däribland beskattningsverksamheten. I promemorian konstateras att sekretessen vid Skatteverkets beskattningsverksamhet med några få undantag är absolut. Svenskt Näringsliv vill framhålla att absolut sekretess är den starkaste formen av sekretess som förbehålls mycket känsliga uppgifter. Handlingar som omfattas av absolut sekretess är i princip alltid sekretessbelagda, oavsett vem som begär ut handlingen och för vilket ändamål. Enligt Svenskt Näringsliv måste införandet av sekretessbrytande regler vid absolut sekretess föregås av mycket grundliga överväganden. Några sådana överväganden finns emellertid inte i promemorian vilket enligt Svenskt Näringsliv utgör en allvarlig brist.

**Svenskt Näringsliv Confederation of Swedish Enterprise**

Postadress/Address: SE-114 82 Stockholm Besök/Visitors: Storgatan 19 Telefon/Phone: +46 (0)8 553 430 00  
www.svensktnaringsliv.se Org. Nr: 802000-1858

Av förslaget till två nya bestämmelser (7 och 8 §§ i förslaget) i lagen (1997:1024) om Skatteverkets brottsbekämpande verksamhet framgår bl.a. att en uppgift inte ska lämnas ut om övervägande skäl talar för att det intresse som sekretessen ska skydda har företräde framför intresset av att uppgiften lämnas ut. Enligt författningskommentaren (s. 43 f i promemorian) till bestämmelserna ger kravet på övervägande skäl uttryck för att intresset av att kunna fatta korrekta beslut normalt sett har företräde före andra intressen respektive att kravet på övervägande skäl ger uttryck för att intresset av att kunna förebygga, förhindra och upptäcka brottslig verksamhet av viss omfattning och karaktär normalt sett har företräde före andra intressen. Det sägs vidare avseende båda bestämmelserna att det kan sägas råda en presumtion för uppgiftsutlämnande. I konsekvensutredningen (s. 39 i promemorian) sägs att förhållandet att en presumtion för uppgiftsskyldighet införs inte innebär en förändring vad gäller förhållandet mellan de olika verksamhetsgrenarna. Det nu lämnade förslaget innehåller en begränsning som innebär att uppgifter inte ska lämnas ut om övervägande skäl talar för att det intresse som sekretessen ska skydda väger tyngre än intresset av att lämna ut uppgiften. På så sätt tillgodoses kravet på skydd av den personliga integriteten, enligt promemorian.

Svenskt Näringsliv anser att bestämmelsen – särskilt mot bakgrund av att den avses innebära en presumtion för att informationen ska lämnas ut – ger ett otillräckligt integritetsskydd. Den intresseavvägning som enligt förslaget ska ske för att tillgodose enskilda integritetsintressen framstår i det närmaste som en chimär och det är uppenbart att den vaga bestämmelsen ger Skatteverket ett avsevärt skönsmässigt utrymme att avgöra när uppgifter får lämnas ut.

Av den föreslagna 8 § framgår att uppgifter som förekommer i annan verksamhet hos Skatteverket än den brottsbekämpande verksamheten ska lämnas ut till den brottsbekämpande verksamheten om uppgifterna kan antas ha samband med viss misstänkt brottslig verksamhet och som innefattar bl.a. brottslig verksamhet som sker systematiskt. Promemorian innehåller inte någon ledning i fråga om vad som avses med "systematiskt". Enligt Svenskt Näringsliv innebär detta en alltför stor oklarhet i fråga om när uppgiftsskyldigheten ska inträda.

Svenskt Näringsliv anser vidare att den i artikel 6.2 Europakonventionen fastslagna s.k. oskuldspresumtionen inte beaktats i tillräcklig grad i promemorian, särskilt när det gäller förslaget som avser att öka möjligheten till informationsspridning från den brottsbekämpande verksamheten till annan verksamhet vid Skatteverket. Förslaget synes innebära att uppgifter om en enskild kan överföras från den brottsbekämpande verksamheten till annan verksamhet vid Skatteverket utan att någon föregående kommunikation skett med den som uppgifterna angår och innan den enskilde fått möjlighet att yttra sig över uppgifterna. Svenskt Näringsliv anser att detta kan uppfattas som ett avsteg från oskuldspresumtionen. Uppgifter ska inte kunna spridas till myndigheter för annat ändamål än brottsbekämpande verksamhet, innan den enskilde får möjlighet att yttra sig inför domstol.

En enskild som är misstänkt i en straffprocess har vidare enligt Europakonventionen rätt att vara fullständigt passiv (rätten till tystnad). Detta skiljer straffprocessen från t.ex. skatteprocessen. Användning av uppgifter som överförs från Skatteverkets brottsbekämpande verksamhet till verkets beskattningsverksamhet riskerar därmed att leda till att en person, genom sina skyldigheter i skatteprocessen, tvingas tillhandahålla uppgifter som är belastande i skattebrottsprocessen. En låg tröskel för överföring av information från den brottsbekämpande verksamheten till annan verksamhet vid Skatteverket kan således leda till en situation som strider mot den enskildes rätt att inte behöva belasta sig själv vid misstanke

om brott. Svenskt Näringsliv anser att dessa frågor är otillräckligt belysta i promemorian och måste kompletteras med en utredning av hur förslaget förhåller sig till Europadomstolens rättspraxis kring den enskildes rätt att inte behöva belasta sig själv.

I promemorian anges att regeringen i samband med att Skatteverket fick uppdraget att utföra vissa arbetsuppgifter avseende brottsutredning framhöll vikten av att organisatoriskt hålla den nya verksamheten avskild från Skatteverkets övriga verksamheter samt att det bedömdes att det, för att den enskildes rättssäkerhet skulle kunna garanteras, var nödvändigt att de gränser som fanns mellan skatteutredning och skattebrottsutredning var tydliga. Med de i promemorian föreslagna reglerna är det enligt Svenskt Näringsliv uppenbart att gränsen mellan förvaltning och brottsbekämpning suddas ut. Enligt Svenskt Näringsliv nödvändiggör detta en närmare undersökning av vilka konsekvenser detta kan få för personuppgiftsbehandlingen. Inte heller dessa aspekter har utretts i tillräcklig grad i promemorian.

I promemorian noteras att en ny dataskyddsförordning ska tillämpas från och med den 25 maj 2018. I utredningen berörs emellertid inte hur de föreslagna reglerna förhåller sig till den nya dataskyddsförordningen och vilka konsekvenser denna kan få på en potentiell överföring av personuppgifter mellan Skatteverkets verksamhetsgrenar.

Promemorian innehåller inte heller någon information om vem hos respektive verksamhet det ankommer på att fullgöra uppgiftsskyldigheten. Inte heller framgår det på vem det ankommer att motta uppgifterna och huruvida mottagandet av uppgifter föranleder några förpliktelser att agera. Promemorian innehåller inte heller någon information om exempelvis tidsramar för bevarande respektive gallring av uppgifter. Det sagda innebär sammantaget enligt Svenskt Näringsliv att förslaget är alltför bristfälligt berett och innehåller alltför många utestående frågor för att kunna leda till lagstiftning.

### **Skattebrottsenhetens verksamhetsområde**

I promemorian föreslås att det ska göras ett tillägg i uppräknningen över de brott som Skatteverkets brottsbekämpande verksamhet omfattar i 1 § första stycket i lagen (1997:1024) om Skatteverkets brottsbekämpande verksamhet. Svenskt Näringsliv saknar emellertid en analys kring ansvarsfördelningen mellan Skatteverket och andra brottsbekämpande myndigheter. Enligt Svenskt Näringsliv finns det en uppenbar risk att det uppstår ansvarskollisioner mellan olika brottsbekämpande myndigheter, med risk för såväl dubbelarbete som att brottsbekämpande åtgärder hamnar mellan stolarna.

### **Bristande konsekvensutredning**

Svenskt Näringsliv konstaterar att konsekvensutredningen är undermålig och att den inte uppfyller kraven som ställs i förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning.

SVENSKT NÄRINGSLIV



Johan Fall



Claes Norberg